

ÖZET

Tez çalışmamın konusu, Cenevre Sözleşmesi(Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Sözleşme) ve AIHS kapsamında geri göndermeme ilkesidir.

2011 yılından bu yana Suriyeliler kitlesel göçü, Türkiye’de uygulanan açık kapı politikası, Yunanistan’ın Türkiye üzerinden düzensiz göçmenlerin geçişini önlemek niyetiyle 40 km uzunluğundaki sınır duvarı, Yunanistan’ın denizde geri itmesi nedeniyle derme çatma deniz araçları alabora olan hayatını kaybeden çocuklar ve kadınlar, Yezidi kadınların savaş ganimeti olarak kabul edilerek insan ticareti mağduru yapılmaları geri göndermeme ilkesi üzerinde çalışma yapmamın çıkış nedenleridir.

Geri göndermeme ilkesi/geri gönderme yasağı, 1951 tarihli Cenevre Sözleşmesi’nin 33’üncü maddesinde düzenlenmiştir.

Geri göndermeme ilkesi uyarınca, yabancı; ırkı, dini, tabiiyeti, sosyal gruba mensubiyeti ve siyasi fikirleri nedeniyle özgürlüğü ve güvenliğinin tehlikede olduğu ve haklı korku yaşadığı ülkeye ve sınırlarına geri gönderemez veya iade edemez.

Geri göndermeme ilkesi 1951 Cenevre Sözleşmesinin ve 1967 New York Protokolünün tarafı olsun ya da olmasın tüm devletlerin uymakla yükümlü olduğu uluslararası teamül hukuku kuralıdır.

Tez çalışmam içinde ilk bölümde mülteci kavramının tarihçesi, mülteci ve sığınmacı kavramları arasındaki farklar, yerinde mültecilik, varışta mültecilik, yerinden edilen kişiler, iklim mülteciliği kavramları üzerinde durulacaktır.

İkinci bölümde geri göndermeme ilkesi içinde yer alan ırk, dil, din, tabiiyet, sosyal statü ve siyasi düşünce kavramları 1951 tarihli Cenevre Sözleşmesi ve uluslararası sözleşmeler ışında açıklanacaktır.

Üçüncü bölümde, denizde geri itme, havalimanı transit bölgesinde sığınma, kaçak yolcu, Dublin sözleşmesi kapsamında sığınma başvurusunun incelenmesi prosedürü açıklanacaktır. Bu bölümde diplomatik sığınma hakkı Assange- wikiLeaks olayıyla birlikte incelenecektir.

Dördüncü bölümde geri göndermeme ilkesinin yer aldığı uluslararası sözleşmeler tek tek ele alınacaktır. İstanbul Sözleşmesi ve Yogyakarta İlkeleri bağlamında kadın mültecilerin ve kırılgan gruptaki kişilerin durumu, AIHS karar örnekleri ışığında kadın mültecilerin sığınma başvuruları incelenecektir. Çocuk mültecilerin ve refakatsiz çocukların durumu Çocuk Hakları Sözleşmesi ve AIHS karar örnekleriyle birlikte değerlendirilecektir. Bu bölümde suçluların iadesi ve geri gönderme yasağı üzerinde de durulacaktır.

Beşinci bölümde geri göndermeme ilkesinin yer aldığı bölgesel sözleşmeler incelenecektir.

Altıncı bölümde yaşam hakkı, işkence yasağı, aile hayatına saygı, etkili başvuru hakkı geri göndermeme ilkesi, sınır dışı ve yabancı suçluların iadesi AIHM kararları ışığında ele alınacaktır.

Yedinci bölümde geri gönderme yasağının koruması dışında kalan kişiler, ulusal güvenlik, ciddi suç ve kamu güvenliği kavramları üzerinde durulacaktır.

Sekizinci bölümde gönüllü geri dönüş, üçüncü ülkeye yerleştirme, entegrasyon kavramları açıklanarak kalıcı çözümler irdelenecektir.

Dokuzuncu bölümde Türkiye'deki geçici koruma statüsü, şartlı mülteci ve ikincil koruma statülerinden yararlanan kişiler iç hukuk düzenlemesi çerçevesinde açıklanmıştır.

SUMMARY

It is the principle of non-refoulement under the Geneva Convention (Convention on the Status of Refugees) and the ECHR.

The mass migration of Syrians since 2011, the open door policy in Turkey, the 40 km long border wall of Greece with the intention of preventing the passage of irregular migrants through Turkey, the children and women who lost their lives due to the Greek push back in the sea, whose makeshift boats capsized. The reason why I started working on the principle of non-refoulement is that Yazidi women are considered as the spoils of war and are victims of human trafficking.

The principle of non-refoulement/prohibition of refoulement has been regulated in Article 33 of the 1951 Geneva Convention.

In accordance with the principle of non-refoulement, the foreigner; cannot return or extradite him to the country and borders where his freedom and security are in danger and where he is justified fear due to his race, religion, nationality, membership of a social group and political opinion.

The principle of non-refoulement is a rule of customary international law that all states are obliged to comply with, whether they are parties to the 1951 Geneva Convention and the 1967 New York Protocol.

In the first part of my thesis, the history of the concept of refugee, the differences between the concepts of refugee and asylum seeker, on-site refugee, refugee at arrival, displaced persons, climate refugee concepts will be discussed.

In the second part, the concepts of race, language, religion, nationality, social status and political thought, which are included in the principle of non-refoulement, will be explained in the light of the 1951 Geneva Convention and international conventions.

In the third part, the procedure for pushing back at sea, asylum in the airport transit area, illegal passenger, asylum application under the Dublin Convention will be explained. In this section, the right to diplomatic asylum will be examined together with the AssangewikiLeaks case.

In the fourth chapter, international conventions that include the principle of non-refoulement will be taken one by one. In the context of Istanbul Convention and Yogyakarta Principles, the situation of women refugees and people in vulnerable groups, asylum applications of women refugees will be examined in the light of ECHR decision examples. The situation of child refugees and unaccompanied minors will be evaluated together with the examples of the Convention on the Rights of the Child and the ECHR. This section will also focus on extradition and the prohibition of refoulement.

In the fifth chapter, regional conventions that include the principle of non-refoulement will be examined.

In the sixth section, the right to life, the prohibition of torture, respect for family life, the principle of non-refoulement, deportation and extradition of foreign criminals will be discussed in the light of ECHR decisions.

In the seventh chapter, the concepts of persons outside the protection of the prohibition of refoulement, national security, serious crime and public security will be discussed.

In the eighth chapter, the concepts of voluntary repatriation, resettlement and integration will be explained and permanent solutions will be examined.

In the ninth chapter, temporary protection status, conditional refugee and persons benefiting from subsidiary protection status in Turkey are explained within the framework of domestic law.

Keywords: 1951 Geneva Convention, immigration, refugee, principle of non-refoulement, voluntary

